

60 שנות הישגי הציונות הדתית

"מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו" (תהלים קי"ח כ"ג)

עשור 1 תש"ח - תשי"ח (1948 - 1958)

הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל
1948: "לפניך נתכנסנו, אנו חבוי מועצת העם, נציגי הישוב העברי והתנועה הציונית, כיום סיום המנדט הבריטי על ארץ-ישראל, ובתוקף זכותנו הסבית וההיסטורית ועל יסוד ההלכת עצרת האומות המאוחדות אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל" (מתוך מגילת העצמאות).

ישיבת ההסדר "כרם דיבנה"
1954: נוסדה ישיבת "כרם דיבנה" כישיבת ההסדר הראשונה הישיבה הוקמה על ידי שלושה עשרה חבוי גרעין בני-עקיבא. ישיבת ההסדר היא ישיבה ציונית המשלבת לימודים תורניים בנבחים ושירות צבאי מקוצר במסגרת דתית מתוך מטרה לשלב בין לימודי תורה בנבחים ומחויבות לשירות צבאי.

הקמת המפד"ל
1957: הוקמה המפד"ל - מפלגה דתית לאומית, לאחר מיזוג מפלגת "המזרחי" והפועל המזרחי". בחוקת המפלגה הושגו דגש על כניית חברה בעלת כיוון דתי, עידוד העלייה ויישוב הארץ. המפד"ל גולת בממשות ערכי הציונות על פי תורת ישראל.

הרב צבי יהודה הכהן קוק
1952: ממנהיגי הרחניים של הציונות הדתית, קיבל לידיו את ראשות ישיבת "מרכז הרב" בירושלים, וכיהן בתפקיד זה כשלושים שנה, עד לפטירתו. בשנים אלה נטל הרב צבי יהודה חלק גם בפעילות ציונית לאומית וקבע כי זוהי תקופת "אתחלתא דגאולה", בימי צמחה ישיבת מרכז הרב והפכה לספינת הדגל של הציונות הדתית לאומית.

אוניברסיטת בר אילן
1955: הוקמה אוניברסיטת בר אילן, הנקראת על שם הרב מאיר בר-אילן, ממנהיגי הציונות הדתית האוניברסיטית. הוקמה כדי לקדם את הלימודים של מדעי היהדות והמדעים הכלליים לפי הגישה של "תורה עם דרך ארץ" וברוח היהדות האוניברסיטית כיום הינה השנייה בגודלה במדינת ישראל.

"היכל שלמה", בית הרבנות הראשית
1958: נחנך "היכל שלמה", בית הרבנות הראשית לישראל כמענה לצורכי השעה ולקריאת הרבנים הראשיים לישראל להקמת משרדי הרבנות הראשית וכת נכנס מרכזי וגדול בירושלים.

עשור 2 תשי"ט - תשכ"ח (1959 - 1968)

יום שחרור ירושלים
1967: כ"ח באייר, יום שחרור ירושלים במלחמת ששת הימים. הפך ליום חג ונחשב בעיני רבים כ"אתחלתא דגאולה". הנוער הדתי לאומי לדורותיו נוהג לפקוד את ירושלים ביום זה במסע דגלים חגיגי ובאמירת הלל ברוב עם כותל המערבי.

אלפנט כפר פינס
1960: נוסדה האולפנה בכפר פינס המכונה "אם האולפנות". האולפנה מתוכננת לתורה ולשילוב חיי החברה והמדינה. במהלך השנים זכתה האולפנה בפרס החינוך הדתי והכללי. כיום קיימות 45- אולפנות ברחבי הארץ ובין מתחנכות כמחצית מכלל החינוך הדתי.

עיתון הצופה
1962: חצי יובל לעיתון הצופה, עיתון דתי לאומי שנוסד על ידי הרב מאיר בר-אילן כביטאון של תנועת המזרחי. העיתון עוסק בהרחבה בנושאים אקטואליים מנקודת מבט יהודית. מניע אל רבבות קוראים בקרב הציונות הדתית לאומית.

מחוללה ורמת מגשימים
1968: הוקמו המושבים השיתופיים הראשונים של תנועת בני עקיבא "מחוללה" בבקעת הירדן ו"רמת מגשימים" ברמת הגולן. כיום קיימים כ-150 יישובים דתיים ברחבי הארץ. קיבוצים, מושבים ויישובים קהילתיים.

הרב אברהם שפירא ראש ישיבת מרכז הרב
1982: הרב אברהם שפירא נבחר לתפקיד ראש ישיבת מרכז הרב, בו שימש למעלה מ-25 שנה. כיהן כד"ר, רב ראשי לישראל והיה מנהיג ומורה דרך לראשי ישיבות רבנים ואלפי תלמידים. פסיקוטי בנושאי דת ומדינה הן אבן יסוד בחפיסת העולם הציונית הדתית.

נווה דקלים
1983: הוקם היישוב נווה דקלים, יישוב קהילתי דתי, הגדול ביישובי נוש קטיף, אשר סיפק שירותי חינוך, מסחר ותעשייה לאזור כולו. בעת הפיגוע בקיץ 2005 התגוררו ביישוב כ-700 משפחות. בנוש כולו היו למעלה מעשרים יישובים ובהם כ-7000 תושבים.

כפר מימון
1959: נוסד היישוב כפר מימון, מראשוני יישובי בני עקיבא, בנגב הצפוני-מערבי.

מכון התורה והאגודה להתנדבות
1969: הוכרז מעמך של מתנדבות השירות הלאומי, בנדרת החינוך הדתי המבקשות לשרת את המדינה בהתנדבות במשך שנה או שנתיים עד היום שירותו במסגרת "האגודה להתנדבות" נחשם אגודת נוספות, למעלה מ-100,000 בנות בתחומים רבים.

הרב מרדכי אליהו רב ראשי
1983: הרב מרדכי אליהו נבחר לרב ראשי לישראל כיהן כד"ר ומקובל כרב ופוסק מרכזי של הציונות הדתית. עומד בראש קרן "מורשת" המפעילה גרעינים תורניים בעיירות הפיתוח. עומד בראש כולל הרואה לרבנים, וכן יזע הרב כפסיקוטי ההלכתי.

מכון התורה וארץ
1984: נוסד ככפר דרום מכון התורה והארץ - מכון מחקר, ליישום ולהסברה של המצוות התלויות בארץ ומצוות שנת השמיטה. במכון מתקיים שיתוף פעולה בין רבנים, מדענים ואגרונומים. בהתאם לפסקי הרבנות הראשית לישראל לדורותיה.

עשור 3 תשכ"ט - תשל"ח (1969 - 1978)

מכון לב
1969: נוסד "מכון לב" על ידי פרופסור זאב לב במטרה לשלב לימודים אקדמיים טכנולוגיים עם לימודים תורניים בנבחים. "מכון לב" נחשב לאחד המוסדות החשובים של הציונות הדתית תורני ומתמסדות האקדמיים החשובים בארץ.

גוש אמונים
1974: גוש אמונים היא תנועה חברתית דתית-לאומית שקמה שנה אחרי מלחמת יום הכיפורים במטרה להחדש את ההתיישבות הישראלית ביהודה ושומרון, בחבל עזה, בגולן, בנגב ובגליל. התנועה הקימה עשרות יישובים בהם מתגוררים אלפי מחייבים. היישוב הראשון שהקימה התנועה-עפרה. יישוב קהילתי-דתי, מפעל לירושלים.

מכון 'צומת'
1977: הוקם מכון 'צומת' הפועל במפגש שבין דרישות ההלכה וחיי המשפחה מתוך מטרה לפשר התנגדות חברה במצב פתוחות על פי משפטים למגזר הציוני והפרטי בתחומים שונים.

הרב משה צבי נריה מקים את ישיבת כפר הרא"ה
1978: הרב משה צבי נריה זכה פרס ישראל על מפעל חיים, בהתוויית דרך חדשה בחינוך הנוער הדתי, תחילה כישיבת "כפר הרא"ה" ואחר כך בייסוד רשת חינוך ענפה. הרב נריה מכונה "אבי דור הכיפוח הסרוגות", שותף בהקמת מסלולי חינוך שונים וממנהיגי הרחניים של תנועת בני עקיבא. לזכרו הוקם מפעל החסד "לאור נר", כ-5000 שמיניסטים מתנדבים, עם הפניס לקהילה.

מכללת אורות ישראל
1978: נוסדה מכללת אורות ישראל, מכללה דתית לכשרת מורחבת לאקנה המכללה לימודי לימודים אקדמיים עם לימודי קודש ורוח. לפני הוקמה המכללה הראשונה מכללת תלפיות בתל-אביב. ברבות השנים נוסדו מכללות נוספות הנושאות את רוח הציונות הדתית.

עשור 4 תשל"ט - תשמ"ח (1979 - 1988)

עמדות "צהר"
1989: הוקמה עמותת "צהר" על ידי רבנים ציוניים דתיים הגדלים בהידברות וחיפוש אחר מרכיבי הוות משותפים עם כל חלקי העם.

הרב חיים סבתו
1989: הרב חיים סבתו זכה בפרס ספיר לספרות יפה על ספרו "חיאום כוונות". מייסד ישיבת ההסדר כמעלה אדומים, משמש בה כ"ר משהה הראשונה ועד היום. סופר תורני וכללי.

אתרי אינטרנט תורניים
1989: הוקמו אתרי אינטרנט המיעדים לציבור הדתי המאפשרים, בלחיצת מקש, שאלות ותשובות (ש"ת) אמוניות והלכתיות, מאמרים בנושאים תורניים כמה ליצירה תורנית, עדכוני כשרות, אתרי היכרות וכדומה.

תנועת האישה הדתית לאומית "אמונה" זוכה בפרס ישראל
2008: תנועת האישה הדתית לאומית "אמונה" זוכה בפרס ישראל על תרומתה המיוחדת לחברה, למדינה ולמעמד האישה. פעילות התנועה מתמקדת בחתומי חינוך ורווחה, חינוך הוות המשפחתי ומפעלי חסד ותורבות.

תיאטרון תאיר
1989: הוקם תיאטרון תאיר - תיאטרון מקורי המחולל מפגש בין העולם היהודי לבין הכמה.

עשור 6 תשנ"ט - תשס"ח (1999 - 2008)

ערוץ 7
2003: ערוץ 7 - רשת תקשורת אינטרנט ימנית של חדשות אקטואליה, כתבות בנושאי יהדות, מוזיקה יהודית, שירים עבריים ודרשות הלכתיות.

פרופסור ישראל אומן זוכה פרס נובל לכלכלה
2005: פרופסור ישראל אומן, מתמטיקאי ישראלי, זכה פרס נובל לכלכלה אומן יהודי דתי לאומי החתוך וחיי כרוחה של תפיסת "תורה עם דרך ארץ" של הרב שמשון רפאל הירש.

הרב ישראל מאיר לאו זוכה פרס ישראל
2005: הרב ישראל מאיר לאו זוכה פרס ישראל על מפעל חיים - תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה. אישיות משמשת זוגמה לקירוב לבבות בין דתיים לחילוניים. בין יהדות ישראל ליהדות התפוצות ובין יהדות לדתות אחרות.

הרב דרוקמן מקים אולפני גיור דתיים לאומיים
1987: הוקמו אולפני גיור דתיים לאומיים. על ידי הרב חיים דרוקמן יושב ראש מרכז ישיבות בני עקיבא וחבר ההנהלה הארצית של תנועת בני עקיבא. החל משנת 2004 מתקן הרב גם כראש משרד הגיור במשרד ראש הממשלה.

ביה"ס "במעלה"
1979: הוקם בית הספר לקולנוע, לסטודיו ולאמנויות "מעלה". ככת הספר הופקו עשרות סרטים עלילתיים ודוקומנטריים על ידי יוצרים דתיים. ייחודו של בית הספר הינו בחיבור בין עולם הקולנוע והמדיה לבין עולם התרבות והמסורת הדתית. יצירה דתית ועשויות קיימת במסודות נוספים חודשים המשלבים בין שירה, ספרות, קולנוע ואמנות לבין מסורת ישראל וקיום מצוות.

1. "מאת ה' הייתה זאת..." - בגיליון שלפניכם ציוני דרך של הישגי הציונות הדתית בתחומים שונים כמו תורה וחסד, חינוך והתיישבות, בניין ויצירה. א. איזה מבין ההישגים הרשיים אותך במיוחד? ב. מה התחדש לך? ג. כיצד תרסה הציונות הדתית לגיבוש זהותה היהודית של מדינת ישראל? 2. מהם לדעתך האתגרים הסרקיים העומדים לפני הציונות הדתית כיום?

ארגון "פעמונים"
1987: הוקם ארגון "פעמונים", ארגון חסד בעל גישה ייחודית, הפועל בקרב אלפי משפחות בישראל שנקלעו למצוקה כלכלית. הארגון מציע למשפחות תוכנית שיקום כלכלית, בהתאמה משפחתית.

הרב דרוקמן מקים אולפני גיור דתיים לאומיים
1987: הוקמו אולפני גיור דתיים לאומיים. על ידי הרב חיים דרוקמן יושב ראש מרכז ישיבות בני עקיבא וחבר ההנהלה הארצית של תנועת בני עקיבא. החל משנת 2004 מתקן הרב גם כראש משרד הגיור במשרד ראש הממשלה.